

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **Mgr. V. V.**, proti žalované: **Komise k projednávání přestupků města Blansko**, se sídlem nám. Svobody 32/3, Blansko, o žalobě proti nezákonnému zásahu, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 4. 2021, č. j. 29 A 148/2020-50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce brojil správní žalobou proti tvrzenému nezákonnému zásahu, který spatřoval v tom, že žalovaná vyrozuměním ze dne 24. 6. 2020, č. j. MBK/30329/2020, sp. zn. SBMK 13183/2019/PRÁV, zrušila ústní jednání nařízené na 25. 6. 2020.

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., správní řád soudní (dále jen „s. ř. s.“), protože nebyly splněny podmínky řízení a tato vada byla neodstranitelná. Jednání žalované totiž nemohlo být v dané věci zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s., protože nebylo způsobilé zasáhnout do práv žalobce. Tvrzený zásah představuje faktický úkon správního orgánu, kterým se pouze upravuje vedení řízení. Žalobce byl v postavení tzv. osoby přímo postižené spácháním

přestupku, jehož se týkalo zrušení jednání, která má ještě méně práv než poškozený; v žádném případě nemá právo požadovat uznání viny jiného subjektu.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce

[3] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítá, že pokud bylo přestupkové řízení zastaveno z důvodu prekluze přestupku, nemůže se bránit zrušení jednání, resp. nezákonnému postupu správního orgánu a proti jeho faktické dílčí rozhodovací činnosti v řízení o tom, že má být vyslechnuta advokátka obviněného z přestupku jako svědek jinak než zásahovou žalobou. Krajský soud měl úřední činnost žalovaného podrobit soudnímu přezkumu a přispět svojí rozhodovací činností k posílení práv osob poškozených.

[5] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry uvedenými v usnesení krajského soudu. Stěžovatel v kasační stížnosti nepředkládá nové argumenty a nijak se s argumentací v usnesení krajského soudu nevypořádává. Stěžovatel se sice označuje za poškozeného, nicméně jak vyplývá z napadeného usnesení, je osobou přímo postiženou spácháním přestupku. V přestupkovém řízení tak má pouze omezená práva. Neexistuje také žádné veřejné subjektivní právo na uznání viny jiné osoby.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je přípustná a lze ji projednat.

[7] Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadené usnesení ze stěžovatelem uplatněných důvodů a shledal, že kasační stížnost důvodná není.

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížností je napadeno usnesení o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle konstantní judikatury lze kasační stížnost proti takovému usnesení podat pouze z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004-54, a ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005-65). Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Nejvyšší správní soud se pak může zabývat pouze tím, zda usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné či nikoli. Nedochází tedy k přezkumu námitek směřujících do merita původní věci.

[9] Předmětem sporu je otázka, jestli může být zrušení ústního jednání v dané věci zásahem do práv stěžovatele. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nemůže.

[10] Z judikatury Nejvyššího správního soudu jasně vyplývá, že stěžovatelem napadený úkon není možné žalovat ani jako nezákonný zásah, ani jako rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., protože dle § 70 písm. c) s. ř. s. platí, že ze soudního přezkoumávání jsou vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení před správním orgánem. A právě takovým úkonem zrušení ústního jednání bezpochyby je.

pokračování

[11] Jestliže zákon mezi výluky ze soudního přezkumu rozhodnutí řadí mimo jiné i úkony, kterými se upravuje vedení řízení [§ 70 písm. c) s. ř. s.], vyjadřuje tím záměr jednak nerozměňovat soudní ochranu, jednak umožnit efektivní průběh řízení bez vynucených přestávek, vedením množství dílčích pŮtek mezi účastníkem řízení a správním orgánem. Soudní ochranu proto koncentruje zásadně do finálního výstupu, tedy zpravidla rozhodnutí o meritu. Tento záměr je rovněž vyjádřením dělby moci a potřebné zdrženlivosti soudních orgánů vůči exekutivě, dokud ona vede řízení a směřuje k uskutečnění své pravomoci a působnosti rozhodnout autoritativně o právech a povinnostech účastníka řízení. Nelze jej obcházet či vyprazdňovat použitím jiného procesního nástroje k ochraně veřejných subjektivních práv, kterým je tzv. zásahová žaloba. Zde lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 Afs 458/2018-42, publikovaný pod č. 3965/2020 Sb. NSS, který dospívá k tomuto závěru: *„Úkon správce daně spočívající v zamítnutí žádosti daňového subjektu o odročení termínu výsledku svědka je procesním úkonem, kterým se upravuje vedení řízení. Tento postup správce daně nemůže představovat zásah ve smyslu § 82 s. ř. s., proti němuž by bylo možné se bránit zásahovou žalobou.“*

[12] Výše uvedené lze plně vztáhnout na nyní projednávaný případ. Jak také správně dodává krajský soud v napadeném usnesení, stěžovatel neměl v přestupkovém řízení ani postavení poškozeného [a tedy ani nebyl účastníkem řízení podle § 68 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „přestupkový zákon“)], protože mu nevznikla škoda, ani na jeho úkor nedošlo k bezdůvodnému obohacení. Měl podle § 71 přestupkového zákona jako osoba přímo postižená spácháním přestupku právo na vyrozumění o zahájení řízení, právo navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení, právo na poskytnutí informací o řízení, právo vyjádřit v řízení své stanovisko, právo nahlížet do spisu, právo účastnit se ústního jednání a být přítomen při všech úkonech v řízení, právo vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům a právo na oznámení rozhodnutí.

[13] Jednání žalovaného tedy nelze považovat za zásah a navíc zde není právo, do kterého by toto jednání mohlo zasáhnout. Teoreticky by se k takovému právu nejvíce mohlo přibližovat právo účastnit se ústního jednání. Do něho však není zasaženo, pokud je nařízené ústní jednání zrušeno, ještě navíc z důvodu, že předvolané svědkyni nebylo včas doručeno předvolání.

[14] Nadto je také vhodné poukázat na správný závěr krajského soudu, že z přestupkového zákona neplyne právo požadovat uznání viny jiné osoby. Jak vyplývá z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, třetí osoba nemá subjektivní právo domáhat se zahájení řízení o správním deliktu s jinou osobou nebo požadovat uznání její viny (jak vyplývá např. z rozsudku ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006-100, publikovaného pod č. 2276/2011 Sb. NSS, ze dne 11. 3. 2008, č. j. 8 As 46/2007-98, či ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351, či rozsudku rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[15] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Nejvyšší správní soud nezjistil ani žádný důvod pro zrušení napadeného usnesení z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl tedy kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované, které by jinak jako úspěšnému účastníku právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly. Soud jí proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[17] K žádosti žalované o paušální náhradu nákladů v souvislosti s vyjádřením ke kasační stížnosti nutno připomenout, že v soudním řízení správním se neuplatní vyhláška č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, ani nosné důvody nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, na jejichž základě lze nezastoupenému účastníkovi řízení, jenž má právo na náhradu nákladů řízení, přiznat náhradu hotových výdajů v paušální výši (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015 č. j. 6 As 135/2015-79, publikovaný pod č. 3344/2016 Sb. NSS a ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014-25). Žalovaná je tedy povinna nést náklady na úkony, které spadají do její běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2022

Mgr. Eva

předsedkyně

Š
o
n
k
o
v
á

s
e
n
á
t
u